

Goigs

de l'arcàngel
Sant Miquel

que es canten en
la seva devota
ermita del
Montseny

Puix que Déu us va donar
poder quasi il·limitat,
vulgueu-nos en tot estat
Sant Miquel sempre ajudar.

Cruixí un jorn d'espant la terra,
bramà el mar esglaiat,
quan Lucifer revoltat
contra Déu declarà guerra.
Mes vós eixint al combat
el llençàreu a cremar.

Vulgueu-nos...

De l'esclavitud d'Egipte
treguéreu al poble hebreu,
fent que sempre nostre Déu
els lliurés de tot conflicte,
i, essent Faraó anegat,
terra promesa alcançar.

Vulgueu-nos...

A Babilònia captiu
fou el poble d'Israel.
Tot plorant per ell, Daniel,
profeta, apropet d'un riu,
missatger, sa llibertat,
li vinguéreu a anunciar.

Vulgueu-nos...

Déu fia a vostra destresa
les empreses portentoses,
i totes aquelles coses
que volen gran fortalesa.
Es tan gran vostra pietat
que tots us han d'invocar.

Vulgueu-nos...

Protector sou proclamat
del ramat de Jesucrist,
i del pecador, que trist,
vostra ajuda ha demanat,
i fidelment proposat
no tornar més a pecar.

Vulgueu-nos...

En els trontolls de la vida
sigueu el nostre adjutori.
Tancats al Purgatori
mostreu-nos-en la sortida,
puix que Déu ens ha creat
per etern premi gosar.

Vulgueu-nos...

Ja que sou bon protector
i per a tot mal apropiat,
preserveu de mal-de-cap
a qui us invoca amb fervor.
Oïu el prec que postrat
tot romeu us fa escoltar.

Vulgueu-nos...

Vells faigs, que amb llurs blanques neus
copseu del Cel les rosades,
herbetes, tan regalades,
deixeu sentir vostres veus.
Timbes, valls, fonts i serrat,
veniu tots aquí a cantar.

Vulgueu-nos...

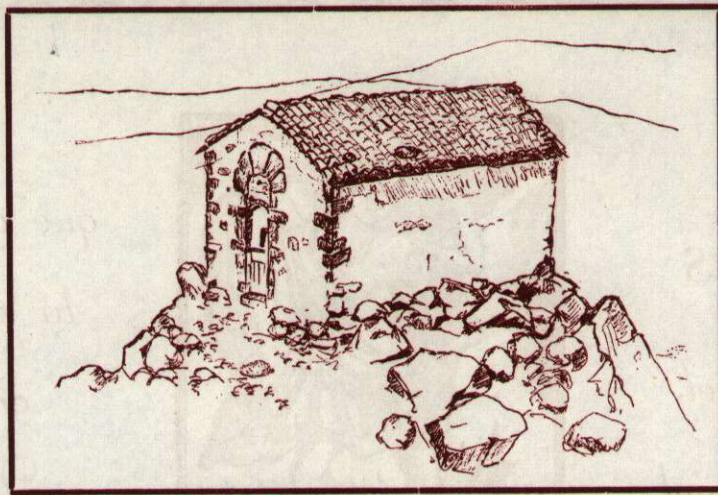
Puix mireu amb gran anhel
pels fills d'aquest Principat,
cureu-nos de mal-de-cap,
gran arcàngel Sant Miquel.

V Arcàngel Sant Miquel, defenseu-nos en el combat.

R Per tal que no trobem la perdició en el temible judici.

PREGUEM. Oh Déu, Vós distribuïu, segons una disposició admirable, les diverses funcions dels àngels i dels homes. Feu, benvolent, que la nostra vida sigui protegida per aquells qui al cel us envolten i serveixen. **Del Crist Senyor nostre. Amén.**

EX VOTO

SANT MIQUEL DELS BARRETONS

La petita esglésiola de Sant Miquel dels Barretons es troba al cim de l'espadat roquissar que corona el famós santuari de Sant Segimon del Montseny. El cim ateny una altura d'uns 1.300 metres i el separen de Sant Segimon uns deu minuts de forta pujada.

L'esglésiola és una construcció senzillíssima, amb totes les característiques del segle XVI. Ignorem qui fou el primer que va dir que era una església romànica, cosa que repeteixen la majoria de Guies del Montseny.

L'única cosa remarcable, i que confirma la datació que li donen els documents, és el bonic portalet allargat, d'amples dovelles de tradició gòtica, que emplena tota la seva façana. Més tard, aquest portal fou rebaixat amb una falsa volta de rajols, però hi fou deixada, tapiada, la volta primitiva.

L'església és rectangular, sense volta, i coberta amb teulada de doble vessant. Està orientada a llevant. Les teules reposen sobre bigues y planxes de roure, sostingudes per un cavallet central. A l'interior, a la banda de tramuntana, hi ha un banc de pedra. No té altar ni cap element de culte; sols es veuen, en el lloc de l'altar, restes de decoració feta amb mangra vermella.

La història d'aquesta senzilla capella va íntimament lligada a la del santuari de Sant Segimon, i els ermitans i obrers de Sant Segimon varen cuidar sempre d'ella fins que se'n va apoderar l'amo de can Gat, arran de la desamortització.

El seu origen i fins l'advocació cal cercar-los en l'eremita o ermità Miquel, un borgonyó, que vindria al Montseny atret per la llegenda del seu reial compatriota del segle VI, Sant Segimon, rei de Borgonya. Així ho aclareix una visita que hi va fer, el dia 3 d'agost de l'any 1557, el bisbe de Vic, Iscle Moya de Contreras, acompanyat de Segimon Estanyol, el seu Vicari General.

Diu així el text de la Visita Pastoral, que traduïm del llatí: «El dia esmentat, el senyor bisbe va visitar la capella eremítica de Sant Segimon, acompanyat del seu Vicari General. La va trobar bé i ben ornada i amb un eremita anomenat Miquel, del regne de Borgonya, de bona vida, de fama i santa conversació, amb el qual el senyor bisbe va parlar una bona estona en secret. Després va pujar a la capella sota la invocació de Sant Miquel que de nou havia edificat el dit eremita, bella i molt devota. Aleshores dit Fra Miquel, eremita, humilment i amb la deguda reverència va suplicar el senyor bisbe dient:—**Senyor, el que heu rebut gratuïtament, doneu-ho gratuïtament. Concediu a tots els qui vinguin a visitar aquesta capella les indulgències que els podeu concedir**—. Complagut el bisbe per aquestes súpliques i mogut de gran devoció envers la petició del devot eremita, digué que li plaia, i va concedir a tots els peregrins que entressin en aquesta capella i que hi resessin, amb la deguda reverència i devoció, cinc parenostres i cinc avemaries, quaranta dies d'indulgència».

Encara que el mot **de novo** que fa servir el redactor de l'acta de Visita, pogués fer pensar en una reconstrucció, no ho creiem pas probable, puix que mai no es parla abans de cap capella de Sant Miquel, llevat de la de Sant Miquel d'Espinzella, que existia des del segle XII. Per altra banda, es lògic que l'eremita Miquel li donés el seu titular. També cal evitar de confondre aquest Sant Miquel amb la veïna cova de Sant Miquel dels Sants, on, fundant-se en una arranjada tradició sobre el sant vigatà, es van posar una reixa i unes imatges l'any 1879.

La resta de la història de Sant Miquel dels Barretons és molt senzilla. Tots els pelegrins a Sant Segimon pujaven a Sant Miquel per pregar-hi, gaudir dels seus horitzons i posar-se un dels típics «barretons» que penjaven de les parets de l'església per lliurar-se de la migranya o mal de cap. A voltes s'hi deia alguna missa de devoció, i el 29 de setembre s'hi feia un petit aplec amb ofici. Així consta entre els comptes de Sant Segimon, on s'especifica també que l'any 1779 s'agençà la capella i es féu un retaulet nou de Sant Miquel, amb un import de 87 lliures.

Sobre l'origen dels «barretons» que varen donar el nom a la capella, no en sabem altra cosa que el que diu la llegenda. Uns romeus que anaren a Sant Miquel es varen veure atacats d'un sobtat mal de cap —algú diu si per haver-se mostrat irreverents envers el Sant—, varen llevar-se els barretons de palla que portaven i els varen deixar com ex-vots veient-se així lliures del mal. Des d'aleshores, aquests «barretons» tenien la facultat de preservar de mal de cap els que se'ls posaven. Altres, més maliciosos, deien que, si es donava una volta a la capella tocant les seves parets, no es tenia mai més mal de cap, puix que, com que la part posterior de la capella frega l'espadat, era impossible voltar-la sense anar-se'n timbes avall.

El culte a Sant Miquel es va acabar, com el de Sant Segimon, l'any 1936. El seu renaixement depèn de la bona voluntat de l'amo de can Gat, el seu propietari actual.